

do světa, a aby poznal svatá místa, putoval také do Jeruzaléma. Projel celou řeckou říší a dostal se až do Cařihradu. Tam ho s velkou úctou přijal sám císař a na důkaz přátelství ho obdařil mnoha znamenitými dary.

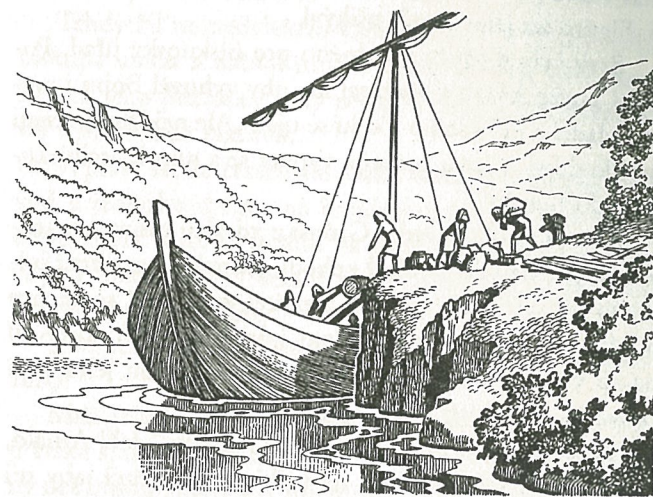
Torvalda stále provázela milost Boží a jeho sláva se šířila všude, kam přibyl. Nízcí i urození ho ctíli a obdivovali jako sloup a oporu pravé víry, a coby horlivého vyznače našeho Pána Ježíše Krista ho vyznamenával samotný císař byzantský a všichni jeho přední muži, jakož i biskupové a opatové po celém Rusku a Sýrii. Největší úctu požíval ve východních krajích Evropy, kam ho vyslal císař a kde byl ustanoven nejvyšším náčelníkem Kyjevské Rusi a celého Ruska. Torvald Kodránsson tam položil základy znamenitého mnišského řádu při chrámu svatého Jana Křtitele a daroval mu velký majetek. Klášter se od té doby nazýval jeho jménem. Sám v něm strávil zbytek života jako mnich a byl tam i pohřben. Tento klášter stojí pod vysokou horou zvanou Dröfn.*)

X

V době, kdy biskup přijel s Torvaldem na Island, uplynulo od narození našeho Pána Ježíše Krista devět set osmdesát let a jeden rok a od počátku osidlování Islandu let sto šet. O tři roky později postavil Torvard Spak-Böðvarsson kostel v Ásu.

*) Jméno Dröfn se vyskytuje v jedné písni *Starší Eddy* jako jméno řeky. Podle *Ságy o křesťanství* byl Torvald pohřben nedaleko města Palteskja, tj. Polock na Dvině.

První grónský biskup

I

V Brattahlídu žil vážený a oblíbený muž Sokki Tórisson. Jeho syn Einar byl nadějný mladík a spolu s otcem patřil k předním mužům v Grónsku.

Jednou svolal Sokki sněm, na němž oznámil, že podle jeho mínění by Grónsko mělo mít vlastního biskupa, a vyzval všechny obyvatele ostrova, aby se o zřízení stolice všemožně zasadili. Sedláci souhlasili a Sokki požádal Einara, ať se v této věci vypraví do Norska, protože je k takovému úkolu nejpovolanější. Einar se tedy vyzbrojil mečem a zbožím z tuleních zubů, které mu mělo pomoci získat přízeň norských velmožů.

Když připluli do Norska, zamířili ke králi Sigurdovi Jorsalafarimu. Einar před něho předstoupil, obdaroval ho

a přednesl svoji žádost i prosbu, aby mu panovník dal souhlas v této podle něj pro Grónsko tak významné záležitosti. Sigurd na jeho záměr přikývl.

Brzy vybral muže vhodného pro biskupský úřad. Povolal kněze Arnalda a vyzval ho, aby vyhověl Bohu i svěmu vládci a nelehkého úkolu se ujal: „Ale nejdřív si vezmi tenhle dopis s mou pečeti a vyprav se s ním k arcibiskupovi do Lundu.“

Arnald se však úřad v Grónsku zdráhal přijmout. Jednak se prý na takový úkol nehodí, jednak by se nerad odloučil od svých příbuzných a přátel, a za třetí se nechce potýkat s tak nezkrotným lidem, jaký žije v Grónsku. Král na to však namítl, že oč větší nesnáze budou jeho misi provázet, o to větší budou jeho zásluhy.

„Panovníkovu přání se protivit nebudu,“ řekl Arnald, „ale mám-li být vysvěcen na biskupa, pak chci, aby mi Einar přísahal, že při mně bude vždycky stát, že bude hájit majetek náležející Bohu, potrestá každého, kdo by na tento majetek vztáhl ruku, a že ve všech ohledech bude pro biskupství oporou.“

Král i Einar mu to slíbili, Arnald se vypravil k arcibiskupu Özurovi do Lundu a coby uchazeč o biskupskou stolicí mu předal králův list. Arcibiskup ho přijal vlídně, a protože si spolu dobře porozuměli a Özur viděl, že se Arnald pro biskupský úřad hodí, vysvětil ho, přátelsky ho propustil a Arnald se mohl vrátit zpátky do Norska.

Einar s sebou z Grónska přivezl také medvěda. Daroval ho králi Sigurdovi a vysloužil si za to od něj pocty a uznání.

K cestě do Grónska se biskup Arnald nalodil společně s Einarem a doprovázela je ještě jedna norská loď, jíž velel Arnbjörn Nor. Ale moře bylo rozbouřené, a tak musela

biskupova loď přistát na Islandu pod pohořím Eyjafjöll nedaleko jezera Holtavatn.

Tehdy žil na nedalekém Oddi Sæmund Učený. Přijel biskupa uvítat a nabídl mu, ať u něj zůstane přes zimu. Arnald jeho pozvání s díky přijal, kdežto Einar přezimoval v místě, kde zakotvili.

Vypráví se, že cestou na Oddi zastavil biskupův průvod u jednoho dvorce na Landeyjar, aby dopřáli koním odpočinku. Sami se usadili na zem. Vtom vyšla z domu žena s hřebenem na česání vlny, přistoupila k jednomu z mužů a požádala ho:

„Nemohl bys mi, mládenče, upevnit na tom hřebeni zuby?“

Muž přikývl, vytáhl z rance nýtovačku a hřeben jí k její velké spokojenosti spravil. Tím mužem nebyl nikdo jiný než biskup, který byl zručný člověk. Tato příhoda svědčí o jeho skromnosti.

Na Oddi pak zůstal přes zimu a se Sæmundem i jeho lidmi vycházel dobře. O Arnbjörnovi a jeho lodi neměli zprávy, a tak se biskup i jeho společníci domnívali, že už je v Grónsku.

Příští léto pokračovali v plavbě a přistáli v grónském Eiríksfjordu, kde je radostně uvítali. Ale ani tam o Arnbjörnovi nic nevěděli, a to už jim připadalo trochu divné. Když se neukázal ani příští léto, dospěli k názoru, že celá posádka zahynula.

Arnald založil biskupství v Gardarech a ujal se úřadu. Einar i jeho otec mu vždycky stáli po boku a biskup si ze všech Gróňanů nejvíc vážil právě jich.

II

V Grónsku žil muž jménem Sigurd Njálsson, neohrožený mořeplavec, který se na podzim pravidelně vydával s čtrnáctičlennou posádkou na lov do neosídlených končin ostrova.

Jednoho léta dopluli pod ledovec Hvítserk, kde kromě menšího úlovku narazili i na několik ohnišť. Sigurd se zeptal ostatních:

„Co myslíte, máme se radši vrátit, nebo pokračovat dál podle pobřeží? Blíží se konec léta, ale moc ryb jsme neulovili.“

Námořníci se domnívali, že by se raději měli vrátit, protože pohybovat se za přílivu při pobřeží pod ledovcem je nebezpečné.

Sigurd jim dal za pravdu. „Ale něco mi říká, že když se tam pustíme, čeká nás obrovský úlovek,“ dodal.

Muži nechali rozhodnutí na něm. Vždycky mu prý důvěřovali a i tentokrát jistě všechno dobře dopadne. Nakonec Sigurd rozhodl, že poplují ještě dál, a všichni ho poslechli.

Na lodi s nimi byl také jistý Steintór. Ten se teď ozval: „Rád bych vám vyprávěl svůj dnešní sen. Pluli jsme v něm přes tenhle velký fjord a já jsem uvízl mezi dvěma útesy a volal o pomoc.“

Sigurd prohlásil, že to není moc dobrý sen.

„A pro tebe z něj plyne, aby ses měl na pozoru, držel jazyk za zuby a do ničeho se nepouštěl na vlastní pěst.“

Steintór byl prchlivý a neopatrný člověk.

Když se dostali do fjordu, řekl Sigurd:

„Vidím dobře? Zdá se, že tamhle je nějaká loď.“

Ostatní viděli totéž, a když připluli blíž, poznali, že je to velká námořní loď. Ležela převrácená na břehu u ústí

řeky. A když vystoupili na pevninu, zahlédli nedaleko chatrč a stan.

„Ze všeho nejdřív musíme rozbít stany,“ rozhodl Sigurd, „blíží se večer, chovejte se tiše a opatrně.“ A muži si počínali, jak řekl.

Když se ráno porozhlédli po okolí, našli nedaleko špaček, v něm zařatou sekyru a vedle mrtvolu muže. Podle Sigurda sekal ten člověk dřevo a padl únavou a vysílením. Vydali se k chatrči a u ní našli další mrtvolu se sekyrou.

„Tenhle došel až sem,“ prohlásil Sigurd. „Řekl bych, že oba dva byli ve službách těch, co jsou uvnitř. Radil bych, abychom napřed strhli z chatrče střechem a vyvětrali tak zápach z hnijećích mrtvol – určitě už tam leží hezky dlouho. Buďte opatrní, protože tahle činnost se protíví lidské přirozenosti. Ale ti tady nám už asi neublíží.“

Steintór však prohlásil, že jen blázen by si přidělav práci, a zatímco se ostatní hmoždili se střechem, vstoupil dovnitř. Po chvíli vyšel, a Sigurd při pohledu na něj poznamenal:

„Jak se ten člověk změnil!“

Vtom začal Steintór křičet a dal se na útěk. Několik mužů se hned pustilo za ním, ale než ho dostihli, zmizel ve skalní rozsedlině a zabil se.

„Jeho sen se vyplnil,“ podotkl Sigurd.

Ostatní strhli bez nejmenší úhony střechem a uvnitř objevili další mrtvoly a obrovský majetek.

„Nejlépe bude,“ radil Sigurd, „když zbytky jejich masa uvaříme v kotlích, co tady jsou. Kosti pak vezmeme s sebou a pochováme je na hřbitově. Myslím, že jsme našli ostatky Arnbjörna a jeho lidí, protože podle toho, co jsem slyšel, měl přesně takovou loď, jaká leží tady na břehu.“

Bylo to drahocenné plavidlo, krásně malované, a jeho před zdobila dračí hlava. Jejich vlastní nákladní loď měla tak poškozené dno, že podle Sigurda už nebyla k ničemu. Proto z ní vytahali hřebíky, spálili ji, a na zpáteční cestu se vydali Arnbjörnovou dračí lodí, s plně naloženou pramicí a vlečným člunem.

Když se vrátili do obydlených končin, navštívili biskupa v Gardarech a Sigurd mu oznámil, co našli:

„Podle mě by bylo správné,“ dodal, „kdyby jejich majetek následoval jejich kosti. Smím-li rozhodnout, ať se tak stane.“

Biskup ho pochválil za správné a moudré jednání a lidé mu dávali za pravdu. Mrtvé tedy pohřbili s bohatou výbavou. Biskup prohlásil, že Arnbjörnova loď je skutečný skvost, a Sigurd odpověděl, že by měla připadnout biskupství jako dar za duše zemřelých. Zbytek si podle grónských zákonů rozdělili nálezci.

Zpráva o tom se dostala až do Norska, k Arnbjörnovu synovci Özurovi i k příbuzným ostatních mužů z jeho posádky. Ti všichni čekali, že alespoň nějaký majetek po zemřelých připadne jim. Proto se vypravili do Grónska, vylodili se v Eiríksfjordu, kde nejprve obchodovali s místními lidmi a brzy se začali poohlížet po ubytování. Özur zamířil do gardarského biskupství.

Tenkrát kotvily v západním sídlišti u grónských břehů další dvě norské lodě, první z nich velel Kolbein Torljóts-son a druhá, s početnou posádkou, patřila Hermundu Kodránssovi a jeho bratru Torgilovi.

III

Jednoho dne zašel Özur za biskupem. Řekl mu, že si přijel pro peníze po svém strýci Arnbjörnovi, a žádal ho, aby jemu i ostatním vyplatil, co jim patří. Biskup mu odpověděl, že on sám nejednal svévolně, ale vzal si to, co v takových případech dovolují grónské zákony. Navíc, jak dodal, považuje za správné, aby majetek zemřelých prospěl jejich duši, to jest aby připadl kostelu, na jehož půdě odpočívají jejich kosti. Žádá-li někdo takový majetek pro sebe, rozhodně mu to neslouží ke cti. Když Özur slyšel biskupovu odpověď, nechtěl už v Gardarech dál zůstat, odjel za svými krajany a zbytek zimy strávil s nimi.

Na jaře se vypravil na grónský sněm, který se konal v Gardarech a kam se mimo jiné dostavil i biskup a Einar Sökkason, oba s početnou družinou. Özur chtěl na sněmu podat žalobu a přijel v doprovodu celé své posádky.

Když zasedl soud, předstoupil před něj Einar se svým doprovodem a prohlásil, že v Norsku by se s cizinci také nikdo nebavil. „Zde se budeme řídit grónskými zákony,“ dodal.

Soud žalobu Norů odmítl a Özur odešel s nepořízenou. Zdálo se mu, že místo peněz se dočkal jen ponížení, a nakonec se vypravil k Arnbjörnově lodi a z obou stran jejího kýlu vytrhl po prknu. Pak se vypravil do západního sídlišť za Kolbeinem a jeho druhem Ketilem Kálfssonem a řekl jim, co se stalo. Kolbein mu odpověděl, že soudci sice nerozhodli spravedlivě, ale on že s tím, co udělal Özur, také nesouhlasí. A Ketil dodal:

„Radil bych ti, aby ses přestěhoval sem k nám. Slyšel jsem o dohodě mezi biskupem a Einarem a obávám se, že tomu, co biskup vymyslí a Einar provede, nedokážeš čelit. Bude lepší, když se budeme držet pospolu.“

Özur s jeho návrhem souhlasil, ale nejdřív se ještě vrátil do Kidjabergu, kde předtím kotvil.

IV

Když se biskup dozvěděl o poškozené dračí lodi, velmi se rozhněval a zavola si Einara Sokkasona.

„Teď je načase, abys splnil, cos mi slíbil před odjezdem z Norska, totiž že budeš trestat urážky biskupství a přečiny proti jeho majetku,“ řekl mu. „Chci, aby Özur zaplatil životem za to, že zničil náš majetek a že se k nám choval jako nepřítel. Už se nehodlám tvářit jakoby nic, a jestli něco nepodnikneš, prohlásím tě za krivopřísežníka.“

„Nežádáš správnou věc, pane,“ odpověděl Einar. „Někteří lidé Özura litují a myslí si, že přišel zkrátka. On ani jeho přátelé sice nepostupují, jak by měli, ale jejich příbuzní po sobě zanechali velké jmění, z něhož oni nedostali ani vindru. Nevím, jestli ti můžu slíbit, co žádáš.“

Rozloučili se chladně a v biskupově tváři byl patrný hněv.

Za nějaký čas se na Langanesu konala bohoslužba a hostina, na něž se sjelo mnoho lidí. Zúčastnili se i biskup s Einarem, a zatímco biskup sloužil mši, postával u jižní stěny kostela Özur. Tam se s ním dal do řeči jeden muž z biskupské čeledi. Jmenoval se Brand Tórdarson a naléhal na Özura, ať biskupovi ustoupí:

„Uděleš dobře, protože jinak ti hrozí nebezpečí.“

Ale Özur ho odmítl. Prý se k němu biskup nezachoval správně a on si s ním o tom teď hodlá promluvit.

Po mši vyšel biskup z kostela a zamířil k obytným domům. V jeho průvodu šel i Einar, ale u dveří se otočil a vrátil se na hřbitov. Cestou vzal jednomu věřícímu z ru-

ky sekryru a zamířil k jižní stěně kostela. Tam stál Özur opřený o sekryru. Einar mu zasadil smrtelnou ránu, vrátil se do domu, kde už byly prostřené stoly, a mlčky se posadil proti biskupovi.

Po chvíli vešel Brand Tórdarson a zeptal se biskupa:

„Už jste slyšel tu novinku, pane?“

Biskup zavrtěl hlavou:

„Řekneš mi ji ty?“

„Venku leží mrtvý muž.“

„Kdo je to? A kdo ho zabil?“ vyzvídal biskup.

Brand odpověděl, že člověk, který mu o tom může říct víc, sedí nedaleko.

Biskup se obrátil na Einara:

„Ty jsi zabil Özura?“

„Ano,“ zněla odpověď.

„Nebyl to správný čin, ale lze ho omilostnit.“

Brand žádal, aby mrtvolu omyli a modlili se za ni, a biskup s jeho prosbou souhlasil. Ale nikomu z těch, co seděli u stolu, se do takové práce nechtělo, a tak biskup určil, kdo se za mrtvého bude modlit. Einar ho požádal, aby se k nim mohl připojit a aby Özura pochovali se ctí.

Biskup mínil, že by mrtvého neměli pohřbívat u kostela.

„Ale když o to žádáš, stane se, přestože zdejší kostel nemá vlastního kněze.“

Než mrtvolu připravili, vybral z přítomných duchovních jednoho, který pak vykonal obřad.

„Věci vzaly rychlý spád,“ řekl pak Einar biskupovi.

„A ne bez tvého přičinění. Zapletli jsme se s pěknými násilníky. Řekl bych, že nás čeká velké neštěstí.“

Ale biskup doufal, že s násilím už bude konec, a dodal, že pokud Norové zachovají mír, on sám jim v jejich věci nabídne dohodu a čestné vyrovnání.

V

Zpráva o Özurově smrti se donesla až k norským kupcům.

„Moc jsem se nemýlil, když jsem si myslel, že je v sázce jeho život,“ poznamenal Ketil Kálfsson.

V Özurově posádce byl i jeho příbuzný Símon, urostlý a silný muž. Ketil se na něj obrátil a ujistil ho, že bude-li chtít jednat, jak mu velí jeho síla a schopnosti, bude mít on sám Özurovu smrt stále na paměti. Ale Símon ho odbyl, ať se neohání tak silnými slovy.

Ketil začal připravovat loď na cestu a zároveň poslal Kolbeinovi zprávu o Özurově smrti:

„Také mu vyřídíte, že se chystám Einara žalovat, protože znám grónské zákony. A že když se spojíme, bude nás dost.“

Símon s Ketilovým plánem souhlasil a sám se za Kolbeinem vypravil: vyprávěl mu o vraždě, vyřídil Ketilův vzkaz a žádost, aby Kolbein shromáždil lidi a přijel své krajany podpořit na grónský sněm. Kolbein mu pomoc slíbil a dodal, že Gróňané nebudou Nory zabíjet beztrestně.

Símon pak všechno tlumočil Ketilovi, který se hned s několika muži vydal na cestu. Ostatní muži z jeho posádky je měli co nejdříve následovat.

„A vezměte s sebou dost zboží,“ nařídil Ketil.

Na sněm se mezitím vydal i Kolbein se svými muži. Byl si jist, že budou mít víc lidí než Gróňané. Když se setkal s Ketilem, poradili se na dalším a společně pokračovali v cestě. Navzdory špatnému počasí dorazili k cíli. Jak se však ukázalo, byli Gróňané nakonec přece jen v převaze.

Sešel se sněm. Dostavil se i Sokki Tórisson, jehož moudrost a vysoký věk ho opravňovaly rozhodovat v soudních sporech.

Sokki zašel za Kolbeinem a Ketilem a oznámil jim, že s nimi chce jednat o smíru:

„Rád bych váš spor urovnal. K mému synu Einarovi mě sice poutají jisté svazky, ale po poradě s jinými moudrymi muži hodlám rozhodnout co nejspravedlivěji.“

Ketil však trval na řádném soudním řízení a nechtěl uzavírat smír předem.

„Moc vlídně se tu k nám nechováte,“ dodal, „ale to ještě neznamená, že se necháme připravit o to, nač máme nárok.“

Sokki ho upozornil, že v případě ozbrojeného střetu nebudou síly vyrovnané. A je otázka, dodal, jestli jim poslouží ke cti, odmítnou-li smírčí jednání.

Norové však udělali, co si předsevzali: předstoupili před soud a Ketil se chystal přednést žalobu proti Einarovi.

„Jestli nás zažalují,“ poznamenal Einar, „rozkřikne se to široko daleko.“

Rozeběhl se k soudu a rozehnal ho, takže Norové nemohli pokračovat.

„Teď se dostane na mou nabídku,“ řekl Sokki. „Smírčí jednání, které povedu já.“

Ale Ketil namítl:

„I když se my dva dohodneme, Einar se dopustil a dopouští bezpráví a na tom nic nezměníš.“

S tím se rozešli. Norové, kteří kotvili v západním sídlišti, se na sněm nedostavili kvůli silnému protivětru, ačkoli měli přichystané dvě lodě.

Uprostřed léta mělo na Eidi dojít k smírčímu jednání. Norové ze západního sídliště přijeli všichni, zakotvili u jednoho ostrohu a radili se.

Kolbein prohlásil, že kdyby se tehdy na sněmu sešli v plném počtu, nemuseli by na smír přistupovat tak rychle.

„Ale teď navrhuji, abychom se vyzbrojili vším, co máme, a společně se odebrali na smluvené místo.“

Tak také udělali. Schovali se v jedné skryté zátoce ne daleko biskupství. Ve stejnou dobu se na tamějším kostele rozezněly zvony svolávající na mši a v tu chvíli se také objevil Einar Sokkason. Když to Norové viděli a slyšeli, popadl je velký hněv: taková nehoráznost, říkali, vyzvánět Einarovi na počest. Ale Kolbein podotkl:

„Jen klid, vyčkejte večera, možná mu zvoní umíráček.“

Po chvíli odešel Einar se svými muži na stráň u kostela a posadili se tam. Sokki zatím přeložil Norům předměty určené k zaplacení pokuty, které bylo třeba nejprve ocenit.

„Chci jejich hodnotu určit sám s Hermundem Kodránssonem,“ žádal Ketil. Sokki souhlasil.

Zatímco se ti dva pustili do práce, přecházel Özurův příbuzný Símon sem a tam a tvářil se nespokojeně. Když došlo také na jakýsi starý pancíř, zvolal:

„Tohle chcete nabízet za muže, jako byl Özur? Že se nestydíte!“

Zahodil krunýř do trávy a rozběhl se po stráni k Einarovi a jeho mužům. Ti, když ho viděli, vyskočili a běželi mu v ústřety.

Vzápětí vyrazil z úkrytu i Kolbein a napadl je ze zadu. V okamžiku, kdy Kolbein zasadil Einarovi ránu mezi lopatky, protála Einarova sekýra Símonovi lebku a oba klesli k zemi. Einar ještě stačil říct:

„To se dalo čekat.“

Ke Kolbeinovi přiskočil Einarův druh Tórd, pozvedl zbraň, ale Kolbein ho rychlým pohybem zasáhl do krku tak, že Tórd byl namísto mrtvý.

Rozpoutala se bitka. Jeden muž, Steingrím, se snažil dalšímu boji zabránit a vydal se mezi bojující, ale ti byli

tak rozlícení, že obrátili své meče i proti němu. Einar mezitím vydechl naposled v biskupově náručí nahoře na kopci nedaleko grónských stanů.

Mnoho mužů bylo těžce zraněno, Kolbeinovi spojenci se vrátili na loď s třemi mrtvými. Přepřeluli Einarsfjord, kde na ně u Skjálgsbúdů čekaly ostatní lodě, přichystané k vyplutí.

„Bylo tam věru dost dusno,“ řekl Kolbein. „A neřekl bych, že zdejší lidé teď budou o moc spokojenější než dřív.“

„Měl jsi pravdu, Kolbeine,“ ozval se Ketil, „že než odjedeme, uslyšíme umíráček. Einara už asi nesou na márách do kostela.“

„Vzalo to opravdu rychlý konec,“ odpověděl Kolbein.

„Gróňané teď po nás určitě půjdou,“ ozval se Ketil. „Proto navrhuji, aby naši lidé byli připraveni a neopouštěli loď ani v noci.“

Tak se také stalo.

Sokki považoval celou událost za neštěstí a vyzval Gróňany, aby mu stáli po boku.

VI

V Sólarfjallu žil muž jménem Hall, moudrý člověk a dobrý hospodář. Byl Sokkiho spojencem, se svými lidmi dorazil jako poslední a nyní Sokkimu řekl:

„Nezdá se mi rozumné útočit s malými plavidly proti velkým a dobře uzpůsobeným lodím. Norové navíc, jak předpokládám, budou dobře ozbrojeni. Také nevím, jak spolehliví jsou tvoji lidé. V téhle situaci se osvědčí jen odvážní muži, ostatní spíš utečou, takže ti, co zbydou, se

rychle vyčerpají. Tím bychom naší věci moc neprospěli. Proto navrhuji, abychom všichni přísahali, že v boji buď padneme, nebo zvítězíme.“

Ale muži se na tak tvrdý požadavek netvářili moc vstřícně.

„Přece se teď nevzdáme,“ namítal Sokki. „Měli bychom dosáhnout nápravy.“

Hall se tedy nabídl za prostředníka, vydal se za Nory a zavolal na ně:

„Umožníte mi volný přístup?“

Kolbein s Ketilem přikývli, a tak před ně předstoupil a řekl, že už je načase se dohodnout. Norové souhlasili, přistoupí prý na návrhy druhé strany, i když s porušováním zákona podle nich začali místní lidé.

„Na tobě ovšem vidíme dobrou vůli,“ dodali, „ujmi se tedy vyjednávání.“

Hall prohlásil, že bude konat podle svého nejlepšího svědomí a vědomí, bez ohledu na to, jak se to komu bude líbit.

Výsledek jednání s Nory pak sdělil Sokkimu, který rovněž souhlasil, aby spor rozhodl Hall. Norové měli přes noc zůstat na lodi a chystat se na cestu, protože Sokki chtěl, aby z Grónska odjeli co nejdříve.

„Jestli mě budou dráždit a přípravy zbytečně protahovat nebo jestli je přistihnu na pevnině, žádné odškodnění nedostanou,“ dodal.

Na tom se dohodli, Hall oznámil den smířčího jednání a pak se rozešli.

„Nevím, jak rychle se stačíme na plavbu připravit,“ řekl Ketil své posádce. „Naše zásoby se valem tenčí, a měli bychom je doplnit. Vím o člověku, který má spoustu potravin. Za ním bychom se měli vypravit.“

Ostatní souhlasili. V noci opustili loď, celkem třicet mužů, všichni ozbrojení. Ale statek, o němž mluvil Ketil, našli pustý. Hospodář se jmenoval Tórarin.

„Tak tahle rada se neosvědčila,“ poznamenal Ketil a celý houf se vydal zpátky k lodi. Když procházeli jakýmsi křovisky, ozval se Ketil znovu:

„Padla na mě únava, budu si muset zdřímnout.“

Ostatní to nepovažovali za nejlepší nápad, ale Ketil se svalil na zem a usnul. Jeho druhům nezbyvalo než se usadit kolem něj. Ketil se po chvíli probudil a řekl:

„Hodně jsem se ve spánku dozvěděl. Nebude na škodu, když vytrháme křoví, co jsem měl pod hlavou.“

Vytrhali křoví a našli pod ním skryš.

„Podíváme se, co je uvnitř,“ rozhodl Ketil.

V jámě našli šedesát kusů poraženého dobytka, skoro půl tuny másla a hromadu sušených ryb.

„Jsem rád, že jsem měl tentokrát pravdu,“ pochvaloval si Ketil.

Pak odnesli kořist na loď.

Nadešel den smířčího jednání a obě strany, Gróňané i norští kupci, se sešli.

„Rozhodl jsem mezi vámi takto,“ začal Hall. „Özurova smrt je vyrovnána smrtí Einara. A pro klid zdejších lidí vypovídám Nory ze země. Nikdo jim nesmí poskytnout přístřeší ani stravu. Naroveň si stojí také smrt zdejšího sedláka Steingríma a Özurova příbuzného Símona, Nora Krákiho a Gróňana Torfina, Nora Víghvata a Gróňana Bjarniho, smrt Tóriho a smrt Tórda. Nepomstěný zbyvá jen Tórarin, jeden ze zdejší chudiny. Za něj je třeba zaplatit pokutu.“

Sokkimu ani ostatním místním mužům se takový rozsudek, kdy se všechna zabití vyrovnala, moc nezamlouval.

Ale Hall trval na svém a s tím se rozešli. Krátce potom se daly do pohybu kry a uzavřely všechny fjordy. Sokkiho přívrženci to přijali s radostí: Norové nebudou moci odjet, jak bylo stanoveno, a bude možné je zajmout. Ale těsně před koncem měsíce led zase odplul a lodě mohly opustit Grónsko.

Kupci se vrátili do Norska. Kolbein s sebou přivezl ledního medvěda a daroval ho králi Haraldu Gillimu. Zároveň mu naznačil, jak zlé poměry panují na ostrově, a pomlouval tamější obyvatele, jak mohl. Ale král se později doslechl i jiné zprávy, takže nabyl dojmu, že Kolbein nemluvil tak úplně pravdu, a za medvěda se mu nijak neodvděčil.

Kolbein se pak přidal k Sigurdu Lžijáhnovi, Haralda přepadl a zranil.

Když potom pluli do Dánska, seděl Kolbein v těžném člunu. Ten se v prudkém větru utřhl a Kolbein se utopil. Hermund a jeho lidé se vrátili na rodné statky na Islandu.

A tím končí toto vyprávění.

